

❖ شرح بیماری

متادون یک داروی مخدر تسکین دهنده درد مشابه مورفین می‌باشد که از مواد شیمیایی در آزمایشگاه به دست می‌آید. این دارو علائم برگشتی در افراد معتاد به هروئین یا سایر داروهای مخدر را کاهش می‌دهد. از مهمترین انواع مسمومیت اتفاقی و آن هم در کودکان می‌توان به مسمومیت ناشی از شربت متادون در کودکان اشاره کرد.

مسمومیت کودکان در ۸۰ درصد موارد در سنین بین ۱ تا ۴ سال ایجاد می‌شود.

خوردن حتی یک قاشق از این شربت و یا تعداد اندکی قرص متادون در کودکان منجر به خواب‌آلودگی، بیهوشی و مرگ ناشی از توقف تنفس خواهد شد.

❖ علائم

نشانه‌های مسمومیت ناشی از مصرف خودسرانه دارو و مواد مخدر بر حسب نوع دارو و مقدار مصرف فرق می‌کند. علائم متداول مسمومیت در کودکان عبارتند از:

- ✓ خواب‌آلودگی
- ✓ بی‌حالی و شل شدن عضلات
- ✓ گشاد یا تنگ شدن مردمک چشم‌ها به صورت غیرعادی
- ✓ سطحی و کندشدن تنفس
- ✓ تهوع و استفراغ ولی همیشه استفراغ بلافاصله پس از مصرف ایجاد نمی‌شود.

- ✓ درد قفسه سینه و دیگر علائم مسمومیت بعد از مدت کوتاهی ظاهر شده و پس از گذشت چند ساعت با پیشرفت علائم، کودک جان خود را از دست می‌دهد.

❖ علل شایع

در بیشتر موارد قراردادن داروها در دسترس کودکان و عدم توجه درست والدین باعث بروز این نوع مسمومیت در کودکان می‌شود.

❖ عوارض احتمالی

به دنبال مسمومیت با اپیوم عوارض زیر ممکن است بروز نماید:

- ✓ ادم ریه یا وجود آب در ریه
- ✓ نارسائی کلیوی
- ✓ شوک
- ✓ آسیب

اگر تنفس خیلی کند شود منجر به مرگ می‌شود.

❖ تشخیص

در اکثر موارد مسمومیت با اپیوم در منزل و توسط والدین کودک با مشاهده علائم بیماری تشخیص داده می‌شود. بهتر است که به محض مشاهده علائم برای انجام روند درمان به پزشک مراجعه شود.

❖ درمان

اقدامات درمانی که پزشک در برخورد با این بیماران انجام می‌دهد شامل موارد زیر است:

- ✓ در مواردی که تعداد تنفس کمتر از ۱۲ بار در دقیقه و کودک خواب‌آلود باشد حتی اگر مردمک‌ها تنگ نباشد بدون فوت وقت و انتظار برای نتیجه آزمایش باید به درمان اقدام نمود.
- ✓ پادزهر مسمومیت به نام نالوکسان شناخته می‌شود که با تجویز وریدی آن تمامی علائم بیمار برمی‌گردد. تجویز این دارو باید توسط پرسنل درمانی و ترجیحاً در بیمارستان انجام شود.
- ✓ گرفتن یک راه وریدی جهت تزریق مایعات و دارو از اقدامات اولیه در اورژانس می‌باشد. در این نوع مسمومیت‌ها کودک قبل از ۴۸ ساعت از بیمارستان مرخص نمی‌شود.

❖ مراقبت

- ✓ به محض برخورد با کودک مشکوک به مسمومیت آرامش خود را حفظ کنید و سریعاً بیمار را به اورژانس منتقل کنید.

- ✓ تا رسیدن ۱۱۵ بهتر است کودک را در وضعیتی قرار داد تا از ورود ترشحات دهانی و معده‌ای به مجاری هوایی ممانعت کرد؛ به همین منظور باید بیمار را روی یک پهلو خواباند.
- ✓ از دادن هر گونه مواد خوراکی و مایعات به کودک خودداری نمایید.

❖ **در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟**

- ✓ در زمان مشاهده علائم مسمومیت با متادون
- ✓ در زمان مشخص شده توسط پزشک جهت پیگیری درمان

منابع:

mayoclinic.org، hopkinsmedicine.org وبسایت های
 ، کتاب اصول آموزش به بیمار Family Doctor.org ، WebMD.com ،
 ، برونر و سوارث

واحد آموزش سلامت	تهیه کننده
دکتر افزند رحمانی	تایید کننده
دکتر سید محمد سید غیبی	ابلاغ کننده
پاییز ۱۴۰۳	تاریخ چاپ